

SENAT RP

ZAPIS STENOGRAFICZNY

Wspólne posiedzenie
Komisji Środowiska (142.)
oraz **Komisji Samorządu Terytorialnego**
i Administracji Państwowej (297.)
w dniu 22 września 2015 r.

VIII kadencja

Porządek obrad:

1. Rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (druk senacki nr 1058, druki sejmowe nr 3585 i 3795).
2. Rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz niektórych innych ustaw (druk senacki nr 1075, druki sejmowe nr 3677, 3788 i 3788-A).

(Początek posiedzenia o godzinie 15 minut 08)

(Posiedzeniu przewodniczy przewodnicząca Komisji Środowiska Jadwiga Rotnicka)
(Rozmowy na sali)

Przewodnicząca Jadwiga Rotnicka:

Proponuję jednak zająć miejsca, policzymy się.
(Głos z sali: Jest szansa na to, że...)

No, Wojtczak jedzie.

(Rozmowy na sali)

Panie Przewodniczący, czy możemy zaczynać?

(Wypowiedzi w tle nagrania)

Szanowni Państwo, pozwólcie, że otworzę kolejne posiedzenie komisji, dwóch komisji: Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej oraz Komisji Środowiska.

W programie wspólnego posiedzenia są dwa punkty: pierwszy to rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, a drugi to rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie. Po rozpatrzeniu tych dwóch punktów członkowie Komisji Środowiska pozostają w tej sali, bo będzie odrębne posiedzenie Komisji Środowiska.

Proszę państwa, z racji ograniczonego czasu... Witam wszystkich, którzy przybyli na dzisiejsze posiedzenie komisji, w szczególności podsekretarza stanu w Ministerstwie Środowiska, głównego konserwatora przyrody, pana Piotra Otawskiego, z osobami towarzyszącymi.

I od razu przechodzimy do meritum.

Bardzo proszę stronę rządową o przedstawienie projektu... nie projektu, tylko ustawy o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Bardzo proszę. Króciutko.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Środowiska Piotr Otawski:

Dziękuję bardzo, Pani Przewodnicząca.
Wysoka Komisjo!

To bardzo krótki projekt, który ma na celu skonsultowanie wyroku Trybunału Konstytucyjnego. Trybunał Konstytucyjny w swoim orzeczeniu wskazał, że to w ustawie muszą znaleźć się rozwiązania wskazujące zakres zwolnień podmiotowych, które gmina będzie przyznawać mieszkańcom gminy w sytuacjach, w których jest to uzasadnione ich sytuacją materialną. Ten projekt był dyskutowany w Sejmie. W zasadzie wszystkie kluby odpowiedziały

się za przyjęciem tego rozwiązania. Polega ono na wprowadzeniu wprost w art. 4 ustawy o utrzymanie porządku i czystości w gminach wskazania, że w drodze uchwały rada gminy może zwolnić właścicieli nieruchomości w całości lub w części z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Wskazane są tu przesłanki w zakresie tego zwolnienia, czyli chodzi o sytuacje, w których dochód na osobę w gospodarstwie domowym nie przekracza kwoty uprawniającej do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, lub rodziny wielodzietne w rozumieniu ustawy o Karcie Dużej Rodziny.

To rozwiązanie, tak jak powiedziałem, jest o tyle uzasadnione, że Trybunał Konstytucyjny wskazał, iż tego typu regulacje określające zakres zwolnień powinny się znaleźć w ustawie. Wprawdzie wcześniej nowelizacja ustawy o utrzymaniu porządku i czystości w gminach zakładała możliwość ustanawiania takich zwolnień, nie wskazując jednak tych przesłanek, czyli generalnie dając możliwość ustanowienia zwolnień, ale w rzeczywistości bardzo niewiele gmin z tej możliwości korzystało, tylko 6,6% gmin w Polsce skorzystało z tego uprawnienia. Stąd regulacja, która wskaże te kryteria i w jakiś sposób wzmocni decyzyjność gmin w tym obszarze, jest istotna. Jak najbardziej prosimy Wysoką Komisję o przyjęcie tego projektu. Dziękuję.

Przewodnicząca Jadwiga Rotnicka:

Dziękuję, Panie Ministrze.

Proszę panią legislator o przedstawienie opinii o projekcie... nie o projekcie, tylko o ustawie.

Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Danuta Drypa:

Pani Przewodnicząca! Szanowni Państwo!

Biuro Legislacyjne nie zgłasza uwag do przedmiotowej ustawy. Dziękuję.

Przewodnicząca Jadwiga Rotnicka:

Otwieram dyskusję.

Kto z państwa chce zadać pytanie lub wyrazić opinię o tej ustawie? Nie ma chętnych.

Wobec tego zamykam dyskusję.

Będziemy głosować w bloku, po dwóch punktach...

(Głosy z sali: Nie, teraz.)

Ale nie mam kworum, Wojtczak dopiero jedzie.

(Rozmowy na sali)

Tak że dziękuję bardzo. Przejdziemy teraz do drugiej ustawy, a potem obydwie te ustawy po kolei przegłosujemy. Nie ma uwag do pierwszej, więc wnioski, który się narzuca, to wnioski o przyjęcie ustawy bez poprawek. Taki wniosek składam. A głosować będziemy później.

Teraz poproszę również do drugiego punktu, ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie... Rozumiem, że również pan minister Otawski przedstawi ten projekt.

Bardzo proszę.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Środowiska Piotr Otawski:

Dziękuję bardzo, Pani Przewodnicząca.

Wysoka Komisjo!

To jest projekt dużo poważniejszy w zakresie materii obszarowej. Ten projekt ma na celu transpozycję nowelizacji dyrektywy o... tak zwanej dyrektywy ocenowej, czyli o przedsięwzięciach publicznych i prywatnych, które mogą oddziaływać na środowisko. Ta zmiana została przyjęta w... Ona weszła w życie w maju 2015 r. Termin transpozycyjny wprowadzie mija dopiero w 2017 r., ale przygotowanie tej ustawy już w tym momencie było istotne przede wszystkim ze względu na danie inwestorom możliwości przygotowania się w zakresie przedsięwzięć, które wymagają przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, do zmienionych warunków prawnych, zwłaszcza że postępowania czy regulacje prawne w zakresie ocen oddziaływania na środowisko stanowią tak zwany warunek *ex ante* możliwości korzystania ze środków wspólnotowych. Stąd posiadanie tych regulacji na czas jest bardzo istotne z punktu widzenia możliwości absorpcji środków z perspektywy 2014–2020.

Ustawa, która transportuje przepisy zmienionej dyrektywy, dotyczy w zasadzie wyłącznie ocen oddziaływania na środowisko przedsięwzięć. W szeregu rozwiązań wprowadzane są nowe regulacje. One są wprowadzane przede wszystkim w obszarze samego raportu oceny oddziaływania na środowisko, gdzie zostały wprowadzone nowe zakresy i uszczegółowienia dotyczące tego, co inwestor musi wskazać czy co musi zbadać na etapie oceny możliwości realizowania przedsięwzięcia. Inne rozwiązania dotyczą również samej procedury, czyli chodzi o kwestię wprowadzenia minimalnych okresów chociażby przeprowadzenia tak zwanego badania *screeningowego*, czyli w odniesieniu do przedsięwzięć, które mogą uniknąć oceny albo w przypadku których ta ocena może być nałożona... może być termin, który zobowiązuje organy do przeprowadzenia tego postępowania *screeningowego*. Na poziomie Unii Europejskiej został również wprowadzony ujednolicony termin na prowadzenie konsultacji społecznych. Wprowadzone zostały również rozwiązania sprzyjające inwestorom, jak chociażby możliwość wydania decyzji czy możliwość wydania decyzji bez przeprowadzania... To znaczy może powiem inaczej, zaczynając od drugiej strony. W sytuacji, w której wiemy, że przedsięwzięcie będzie powodowało oddziaływanie na środowisko, i teoretycznie powinniśmy nałożyć obowiązek przeprowadzenia

oceny, która oczywiście jest pracochłonna, kosztochłonna i czasochłonna, dyrektywa daje możliwość nałożenia w porozumieniu z inwestorem, zwłaszcza w odniesieniu do typowych przedsięwzięć, nałożenia bez przeprowadzenia oceny obowiązków, które będą redukowały lub eliminowały negatywne oddziaływania na środowisko. Stąd z całą pewnością jest to rozwiązanie korzystne z punktu widzenia skracania postępowania czy zmniejszania liczby przedsięwzięć, które będą podlegały pełnej ocenie oddziaływania na środowisko.

Istotne rozwiązania, które również są korzystne dla inwestorów, to rozwiązania związane z wydłużeniem czasu obowiązywania decyzji o uwarunkowaniach środowiskowych, a tak naprawdę wydłużeniem czasu, w którym z tej decyzji można korzystać. W obecnych regulacjach są dwa terminy: cztery lata lub sześć lat, w zależności od tego, czy przedsięwzięcie realizowane jest etapowo, czy nie. Nowe regulacje zakładają rozciągnięcie tych terminów do okresu sześciu lat, w odniesieniu do przedsięwzięć realizowanych nieetapowo, i dziesięciu lat, w odniesieniu do przedsięwzięć realizowanych etapowo.

Co do istotnych rozwiązań z punktu widzenia zabezpieczenia przede wszystkim społeczeństwa, to są to rozwiązania dotyczące wyeliminowania tak zwanego konfliktu interesów, czyli chodzi o obowiązek wprowadzenia rozdziału organów w sytuacji, kiedy organ jest równocześnie inwestorem; zgodnie z dotychczasowymi regulacjami był przeprowadzającym ocenę czy, jak w naszym porządku prawnym, wydającym decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach. Rozwiązania zmierzają w takim kierunku, aby w sytuacji, w której do tej pory to gmina wydawała sama sobie decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach, ale po uzgodnieniu z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska, wydawanie decyzji środowiskowej w całości przenieść w ręce regionalnego dyrektora ochrony środowiska, który z merytorycznego punktu widzenia i tak miał główny głos w tym postępowaniu.

Innym istotnym rozwiązaniem jest wprowadzenie gwarancji w zakresie kwalifikacji osób wykonujących raporty oceny oddziaływania na środowisko. I ten obowiązek wynikający z dyrektywy został wprowadzony stosunkowo najłagodniejszymi mechanizmami: wprowadzono obowiązek posiadania wykształcenia lub doświadczenia w zespołach, które przeprowadzały wcześniej tego typu prace, czyli przygotowywały raporty oceny oddziaływania na środowisko, przez podmioty, które te raporty oceny oddziaływania na środowisko chcą wykonywać czy będą wykonywały.

To są te główne, najbardziej istotne rozwiązania. Tak jak powiedziałem, cała ustawa jest istotna z punktu widzenia przygotowania inwestorów i płynnego przejścia w nowym okresie programowania na regulacje, które od 2017 r. będą obowiązywały wszystkich inwestorów. Jednak co do zasady struktura decyzji środowiskowej, organy, kompetencje, poza tymi wskazanymi w tym szczególnym przypadku konfliktu interesów – wszystko to pozostaje bez zmian.

To tyle, jeśli chodzi o wstęp. Jeśli będzie potrzeba wyjaśnienia jakichś konkretnych rzeczy, to oczywiście pozostaje do dyspozycji. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca Jadwiga Rotnicka:

Dziękuję bardzo.

Zanim przystąpimy do dyskusji, poproszę o opinię pana Reszczyńskiego z naszego Biura Legislacyjnego.

**Legislator w Biurze Legislacyjnym
w Kancelarii Senatu
Mirosław Reszczyński:**

Wysokie Komisje! Szanowni Państwo!

Biuro zgłosiło dwie uwagi do omawianej ustawy. Obydwie skutkują propozycjami poprawek.

Pierwsza uwaga szczegółowa dotyczy art. 1 pkt 34 lit. b tiret drugie, odnosi się do art. 72 ust. 2 pkt 1a lit. a ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko. Przepis art. 72 ust. 2 pkt 1a lit. a należy rozważyć łącznie z przepisem lit. c w art. 72 ust. 2 pkt 1a w dotychczasowym brzmieniu. W naszej opinii zakres przedmiotowy, który został określony w lit. a w drugiej części tego przepisu, i zakres przedmiotowy, który występuje w lit. c w art. 72 ust. 2 pkt 1a, są tożsame, jak gdyby regulują tę samą sytuację. One określają identyczne sytuacje – polegające na zmianie zatwierdzonego projektu budowlanego – w przypadku których nie ma obowiązku uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Dlatego mając na uwadze dotychczasowe brzmienie przepisu ustawy, w szczególności lit. c – pozwalam sobie zwrócić uwagę na to, że lit. c została wprowadzona do ustawy o udostępnianiu informacji, ona weszła w życie 4 września tego roku – pragniemy zwrócić uwagę na jak gdyby zbieżność tych regulacji. Ażeby nie powtarzać w ustawie regulacji, które są już w niej zawarte, proponujemy odpowiednią poprawkę, zmierzającą do tego, aby wykreślić z omawianej przez mnie lit. a jej drugą część, która jest tożsama i określa ten sam przypadek, o którym mowa w lit. c.

Jeśli chodzi o uwagę drugą, to dotyczy ona art. 1 pkt 34 lit. d, art. 72 ust. 2b ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku – tak ją skrótowo nazwę. Pragniemy zwrócić uwagę na to, że zgodnie z tym przepisem w przypadku decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach określającej warunki realizacji przedsięwzięcia przepis ust. 2 pkt 1a stosuje się, jeżeli odstępianie od zatwierdzonego projektu budowlanego, o którym mowa w tym przepisie, nie spowoduje zmian uwarunkowań określonych w tej decyzji. My pragniemy zwrócić uwagę na to, że w przepisie art. 72 ust. 2 pkt 1a ustawa mówi o „zmianie zatwierdzonego projektu budowlanego”. Zatem mając na uwadze zapewnienie jednolitości terminologicznej w ramach ustawy, proponujemy stosowną poprawkę redakcyjną. Dziękuję.

Przewodnicząca Jadwiga Rotnicka:

Dziękuję bardzo.

Otwieram dyskusję.

Bardzo proszę, pan przewodniczący Sepioł.

Senator Janusz Sepioł:

Mnie się wydaje, że obie te poprawki nie mają takiego ciężaru gatunkowego, że warto z ich powodu wstrzymać potrzebną, obszerną i dobrą regulację. Proponowałbym, żebyśmy przyjęli jednak tę ustawę bez poprawek.

Przewodnicząca Jadwiga Rotnicka:

Co na to strona rządowa?

**Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Środowiska
Piotr Otawski:**

Dziękuję bardzo, Pani Przewodnicząca.

Dziękuję za ten wniosek pana przewodniczącego. Rozumiejąc zaproponowane przez pana legislatora korekty, uważam, tak jak pan senator to przedstawił, że owszem, z legislacyjnego punktu widzenia są to drobne czyszczenia, które spowodowałyby, że tekst byłby nieco precyzyjniejszy, ale nie wnoszą one merytorycznie... ani pozostawienie tych zapisów nie zaburza możliwości orzekania, ani uwzględnienie tych poprawek nie wprowadza nowej treści, nowych wartości. Zwłaszcza ze względu na istotność tej ustawy dla przygotowania nowej perspektywy finansowej, jak najbardziej przychylamy się do tego wniosku i prosilibyśmy o przyjęcie ustawy bez poprawek.

Przewodnicząca Jadwiga Rotnicka:

Dziękuję bardzo.

Bardzo proszę, pan senator Iwan.

Senator Stanisław Iwan:

Panie Ministrze, pan wskazywał pewne korzyści dla inwestora, jeśli chodzi o te nowe zapisy. Ale ja bym chciał zapytać wprost i chciałbym, żeby mi pan wprost odpowiedział: czy te zmiany nie powodują jakichś utrudnień w procesie inwestycyjnym i czy na pewno tych utrudnień nie ma? Prosiłbym o odpowiedź.

**Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Środowiska
Piotr Otawski:**

Dziękuję bardzo.

Panie Senatorze, to znaczy ja co do niektórych powiedziałem... To znaczy utrudnień w procesie inwestycyjnym jako takich... No, możemy powiedzieć, że wydłużony został termin konsultacji społecznych z dwudziestu jeden do trzydziestu dni. Ale to jest regulacja tak naprawdę na poziomie unijnym, byliśmy jednym z dwóch państw na poziomie europejskim, które miały terminy krótsze niż trzydziestodniowe, a ponieważ zapadła decyzja o unifikacji tego terminu, nastąpiło małe wydłużenie – o dziewięć dni. Na pewno, niewątpliwie są dodatkowe obowiązki ciężące na inwestorach co do zakresu raportu. Zakres raportu uległ rozszerzeniu o pewne nowe kwestie... Albo może inaczej: część tych kwestii była w jakiś sposób już w raporcie, ale została nadana im większa waga albo zostały one uszcze-

gólowione. I w takim zakresie można to traktować jako pewne dodatkowe obciążenia. No, jako obciążenie może być traktowane to, że wymagamy wykształcenia od osób sporządzających raporty, ale z kolei w tym obszarze było dużo skarg co do tego, że jakość raportów jest kiepska, bo często to są osoby, które nie mają żadnych kwalifikacji. Stąd ja nie chcę powiedzieć, że nie ma żadnych dodatkowych obciążeń, no ale tak czy owak jesteśmy związani regulacją prawa wspólnotowego.

Zwrócę też uwagę – i to też jest bardzo ważne – na to, że termin wejścia w życie 95% przepisów tej ustawy to 1 stycznia 2017 r. Zatem przepisy przygotowane są wcześniej po to, żeby inwestorzy, wykonawcy raportów mogli z nimi się zapoznać. To *vacatio legis* jest odpowiednio długie, tak aby wszystkim uczestnikom tego procesu dać szansę przygotowania się do nowych rozwiązań. Zresztą przepisy przejściowe są również sformułowane w taki sposób, że raporty, które wpłyną do regionalnych dyrektorów czy w ogóle do organów wydających decyzje przed 1 stycznia, procedowane będą według starych zasad. W związku z tym te wszystkie mechanizmy, które powinny być wbudowane w przepisy ze względu na bezpieczeństwo dotychczasowych procesów inwestycyjnych, są w ustawie i tutaj nie powinno być perturbacji. Tak jak powiedziałem, nie zmieniamy istoty samego postępowania. Dyrektywa w większości dotyczyła kwestii bardziej technicznych. Oprócz tych elementów, które wskazałem, nie widzę jakichś większych utrudnień w porównaniu z procesem, który w tej chwili istnieje.

Senator Stanisław Iwan:

To jeszcze jedno pytanie, doprecyzowujące konkrety przypadek. Czy w stosunku do obecnie obowiązującego prawa dotyczącego koniecznych odstępstw, zmian projektowych coś się zmienia, czy jest tak, jak było do tej pory? To znaczy czy są większe utrudnienia, czy nie ma większych utrudnień?

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Środowiska Piotr Otawski:

Jeśli można, Pani Przewodnicząca...

Panie Senatorze, w większości przypadków mamy tutaj do czynienia z ułatwieniami. Wprost wprowadzane są... Musiałbym tylko teraz wziąć dokument i zobaczyć, który dokładnie... Przede wszystkim są regulacje pozwalające wprost wykluczyć wątpliwość, która dotyczyła przedsięwzięć realizowanych na podstawie specustaw, ponieważ do tej pory ustawa o udostępnianiu informacji zawierała możliwość odstępstw w tak zwanych... to jest art. 72... Tam do tej pory był zapis: „charakterystycznych parametrów obiektu budowlanego: kubatury, powierzchni zabudowy, wysokości, długości, szerokości i liczby kondygnacji”. I interpretacja sądów była taka, że dotyczy to tylko pozwoleń budowlanych. Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska i regionalne dyrekcje ochrony środowiska próbowały to interpretować tak, że ponieważ w tych przedsięwzięciach,

które są realizowane na podstawie specustaw, są inne decyzje, ale decyzje, w ramach których zatwierdzamy projekt budowlany, to te przepisy powinny się stosować analogicznie. Ale sądy nie chciały tego uznać. Stąd teraz *expressis verbis* mówimy, że dotyczy to również tego typu sytuacji, czyli lotnisk użytku publicznego, dróg kolejowych, linii kolejowych, budowli przeciwpowodziowych. Gdy mamy do czynienia z tak zwaną zintegrowaną decyzją budowlano-lokalizacyjną, wprost mówimy, że te sytuacje... I stąd też zapis dotyczący zmiany granic pasa drogowego. Jeżeli zmiana mieści się w zakresie niewymagającym zmiany granic pasa drogowego, to można ją wykonywać bez zmiany decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, o ile oczywiście nie wkraczamy w obszar warunków określonych decyzją. Tak więc pod tym względem te małe zmiany spowodują doprecyzowanie w odniesieniu do obecnego porządku prawnego. Dziękuję.

Przewodnicząca Jadwiga Rotnicka:

Dziękuję bardzo.

Czy ktoś z państwa chciałby jeszcze zabrać głos? Nie widzę chętnych.

Nie ma więcej głosów w dyskusji.

Zatem, proszę państwa, również przy omawianiu tej ustawy padł wniosek o przyjęcie ustawy bez poprawek. Bo nie wiem, czy ktoś z państwa chciałby te poprawki pana mecenasa przejąć... Nie.

Zamykam dyskusję nad tym punktem.

I tak jak powiedziałem na początku, będziemy teraz głosować po kolei.

Pierwsza ustawa – której też dotyczy wniosek o przyjęcie bez poprawek – to ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Poddam pod głosowanie wniosek o przyjęcie ustawy bez poprawek.

Kto z państwa jest za takim wnioskiem? Proszę o podniesienie ręki. (11)

Kto jest przeciwny? (0)

Kto się wstrzymał? (0)

Dziękuję bardzo. Ustawa została zaakceptowana.

Teraz kwestia sprawozdawcy. Czy jest ktoś chętny? Skoro nie ma, to ja ją zreferuję, bo jest prosta.

(Wesołość na sali)

Jeżeli chodzi o drugą ustawę, ustawę o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa itd., to również padł wniosek o przyjęcie ustawy bez poprawek.

Kto jest za przyjęciem tego wniosku? Proszę o podniesienie ręki. (7)

Kto jest przeciwny? (0)

Kto się wstrzymał od głosu? (4)

Dziękuję bardzo. Ustawa została przyjęta przez komisję bez poprawek.

I sprawozdawca, chętny... Senator Wojtczak jest chętny? Jest. Bardzo proszę, sprawozdawcą będzie senator Michał Wojtczak. Dziękuję bardzo.

W takim układzie, Szanowni Państwo, wyczerpaliśmy nasze wspólne posiedzenie, wspólne posiedzenie Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej oraz Komisji Środowiska.

Zamykam posiedzenie.

I teraz komisja czeka jeszcze z pół godziny na swoje kolejne posiedzenie, o godzinie 15.00, które będzie dotyczyło rozpatrzenia ustawy o ratyfikacji...

(*Głos z sali:* O 16.00.)

Tak, o 16.00.

...Poprawki dauhańskiej do protokołu z Kioto.

Dziękuję bardzo. Do zobaczenia.

(Koniec posiedzenia o godzinie 15 minut 32)

Kancelaria Senatu

Opracowanie:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk i łamanie: Biuro Informatyki, Dział Edycji i Poligrafii